ЛІКБЕЗ

Чому банки блокують рахунки українців і як цього уникнути

PUBLISHED 7 ЧЕРВНЯ 2026

В епоху цифровізації сподіватися, що вас забудуть, не помітять – це, як мінімум, наївно, а як максимум – безглуздо. Виконавче провадження не ініціюється просто так, констатує в ефірі Українського Радіо генеральна директорка міжнародної юридичної компанії Incolans, кандидатка юридичних наук, адвокатка Ольга Драчевська.

Вона радить не чекати, що "зобов'язання сховаються чи мине час і виконавець про них забуде. Виконавець може вас не турбувати роками, але це не означає, що виконавче провадження закрите або у вас були скасовані ваші зобов'язання". І адвокатка наголошує, що є змога, якщо ви брали кредитні зобов'язання, звернутися в банк до моменту відкриття виконавчого провадження, просити реструктуризацію, відстрочку, погодження, роботу з банком, що ви реструктуризуєте зобов'язання, обов'язково їх виконаєте, але щоб банк не звертався до виконавчої служби, щоб ви не мали додаткові 10% зобов'язань. Тоді рахунок не блокуватимуть.

Держава повинна надавати безпеку і фізичну, і економічну

Блокування рахунків та штрафи: як це працює в світі?

В ЄС держава гарантує безпеку фізичну та економічну своїм громадянам. Якщо людина потрапила в скрутну ситуацію, вимушена звернутися до банківської установи, отримала штрафні санкції за порушення руху, дорожньо-транспортну пригоду чи порушення податкового законодавства, вона вже має боргове навантаження, має це зобов'язання. Але держава унеможливлює списання всього зобов'язання, якщо у людини не залишається економічної можливості для подальшого життя

Якщо у людини 100 євро на рахунку, а в неї зобов'язання 1000 євро, держава ніколи не спише ці 100 євро, тому що у людини можуть бути свої фінансові зобов'язання. Їй необхідно жити, лікуватися, можуть бути на утриманні діти неповнолітні або інші люди, яким необхідно допомагати. Тому держава саме в ЄС виходить із позиції відповідності. Людині залишають кошти на її життя. І боргові зобов'язання можуть бути списані впродовж десятиліть, якщо людина не в змозі їх погасити одним перерахуванням або закрити свої боргові зобов'язання взагалі.

Також кожна фізособа ЄС в кожній країні окремо, але в цілісності, відповідно до статуту Європейського Союзу, має право звернутися до держави, до соціальних служб щодо допомоги. Наприклад, особі 80 років, вона перебувала за кермом автомобіля, скоїла порушення, перевищила швидкість. Але у неї немає коштів.

Так як вона не працездатна людина і у неї мінімальна пенсія, вона має право звернутися до соціальної служби за допомогою. І соцслужба дивиться вже відокремлено до кожної ситуації, розуміє, чи ви злісний порушник і вас необхідно карати, чи ви не злісний порушник і маєте фінансову можливість сплатити дане зобов'язання. І, виходячи з цього, вона може вам надати допомогу по сплаті даного фінансового зобов'язання. Людина розуміє: що б не трапилося в житті – а кожен має право на помилку – є можливість звернутися до держави, яка гарантуватиме допомогу.

В Україні, на жаль, ми не можемо гарантувати фінансову допомогу людині по фінансових зобов'язаннях. В Україні чітко передбачено, відповідно до Закону України "Про державну виконавчу службу", "Про виконавчі провадження", що якщо людина має зобов'язання, вона повинна їх виконати стовідсотково, незважаючи на життєві обставини, на те, що людина залишиться без засобів для існування, що є на забезпеченні діти або батьки, котрим необхідно надавати піклування. Тому ця прогалина повинна бути заповнена. Держава повинна надавати як безпеку фізичну, так і економічну для подальшого життя.

Завдяки цифровізації будь-яке виконавче провадження настає швидко

Блокування рахунків. Люди говорять, що не знали про це.

Казати, що людина не знала, не бачила – це неправда. Якщо ви не моніторите своє фінансове забезпечення, взяли мікрокредит, кредит, зобов'язання, порушуєте правила дорожнього руху і не розумієте, що за це будуть наслідки?!… Це ж неправда. Ви повинні розуміти, що обов'язково, відповідно до Закону "Про виконавче провадження", виконавець, відкривши виконавче провадження, звертається до боржника з повідомленням.

Якщо ви не проживаєте за місцем реєстрації, не отримуєте пошту, не зареєстровані в "Дії", не моніторите своє фінансове забезпечення в Єдиному державному реєстрі боржників розуміючи, що у вас є порушення, кредит чи мікрокредит, і потім говорите, що для вас це нова інформація – це неправда. Завдяки цифровізації будь-яке виконавче провадження настає швидко. І кожен буде нести відповідальність відповідно до тих зобов'язань, котрі людина взяла на себе.

Якщо ви берете мікрокредит, ви повинні розуміти, що вам ці кошти необхідно буде повертати. Якщо ви порушуєте правила дорожнього руху, ви повинні розуміти, що вам необхідно буде нести відповідальність за свої дії та їх наслідки. Моніторте! Якщо ви не платите аліменти і не розумієте, чому блокують ваші банківські рахунки та кошти – це неправда. Виконавче провадження не ініціюється на порожньому місці. У вас були зобов'язання. Ви взяли їх на себе. Ви повинні ці зобов'язання сплатити.

Ви повинні дане виконавче провадження закрити. Крім того, що ви зобов'язані перерахувати кошти, або ці кошти вже були списані, або у вас були заблоковані банком кошти на вашому рахунку, ви ще повинні прослідкувати не лише закриття виконавчого провадження, а й внесення постанови виконавця, котра буде направлена або в банківську установу, щоб ваші рахунки були розблоковані, або в інші служби щодо вас. Тому що людина вважає, що якщо кошти були списані, то вона вже виконавче провадження закрила і чому тоді її рахунки не розблоковані.

Якщо є відповідне звернення до виконавця щодо того, що людина не виконує свої зобов'язання по аліментах. Виконавець відкриває виконавче провадження. З моменту відкриття виконавчого провадження ви платите не лише суму зобов'язань, а ще 10% від суми ваших зобов'язань. Ви повинні це розуміти. Якщо у вас є зобов'язання до моменту відкриття виконавцем виконавчого провадження, у вас є можливість уникнути додаткових оплат.

За відкриття виконавчого права чи навіть якщо виконавець не звертається до банку та не стягує, але він вже відкрив виконавче провадження, ви зобов'язані сплатити 10% від суми зобов'язань. Тому питання щодо того, що воно якось там буде лежати і до мене не дійде, наразі не працює. Якщо вже виконавче провадження відкрите, буде реалізація даного права. І ви сплатите не лише суму боргу, а ще 10%.

В систему цифровізації, діджиталізації в Україні говорити про те, що про вас забудуть, не помітять – це, як мінімум, наївно, а як максимум безглуздо. Тому звертайте на це увагу. У вас є можливість, якщо ви брали кредитні зобов'язання, звернутися до банківської установи до моменту відкриття виконавчого провадження, просити реструктуризацію, відстрочку, погодження, роботу з банківською установою, що ви реструктуризуєте ваші зобов'язання, в обов'язковому порядку їх виконаєте, але щоб банківська установа не зверталася до виконавчої служби, щоб ви не несли ці додаткові 10% зобов'язань.

Тоді рахунок не буде блокуватися, у вас не буде списання з ваших банківських карток, не буде зобов'язань перед виконавчою службою. Ви будете нести зобов'язання, якщо маєте перед банком, то до позиції реструктуризації, розстрочки або того механізму, який вам запропонує банк – вирішення до врегулювання. Крім того, що не потрібно буде платити ці 10%, ви не будете в реєстрі боржників.

Якщо ви вже раз потрапили в реєстр боржників, якщо будете звертатися наступного разу після погашення зобов'язань до банківської установи, будь-яка банківська, фінансова установа, правоохоронні органи моніторить реєстр боржників і вони вже будуть отримувати інформацію, що ви неблагонадійний. Якщо будете подаватися на державний конкурс, захочете працювати в державній компанії, захочете отримати кредитні послуги від фінансових установ – ця інформація у відкритому доступі є. Тому для вас це буде велика перешкода. Необхідно слідкувати за своїми фінансовими зобов'язаннями.

Люди говорять, що не бачили повідомлення про штраф за перевищення швидкості, за порушення правил дорожнього руху… В "Дію" приходить інформація, на пошту за місцем реєстрації. Якщо ми беремо юридичний механізм, якщо ви не погоджуєтеся або вважаєте, що були порушення технічного характеру, або ваш автомобіль не знаходився на тому місці, або є порушення стосовно підроблення ваших номерних знаків, чи ваш автомобіль взагалі не перебував за тою адресою, але вже вам ці штрафи були нараховані, ви маєте право оскаржити їх в судовому порядку. Вам необхідно звернутися за правничою допомогою до адвоката. Адвокат складе позовну заяву, звернетеся щодо оскарження штрафних санкції, тому що є і такі технічні порушення. 30 днів з моменту отримання. Тому відслідковувати ви повинні.

Якщо ви проживаєте на території ЄС, у вас є зобов'язання проживати за місцем вашої реєстрації. Такого зобов'язання наразі в Україні немає. Якщо ви проживаєте за вашим місцем реєстрації, вам приходить поштове повідомлення. І якщо ми беремо за аналогію Францію, то на пошту приходить повідомлення. Не береться під розпис, запис, особисте зобов'язання. І якщо ви не відреагували, то ви погодилися. Там безумовна згода.

В Україні багато опцій отримати інформацію. У нас є електронні застосунки, електронна пошта, звичайна пошта. Є Єдиний державний реєстр боржників. Ти отримуєш інформацію онлайн. А у Франції тобі відправили листа і якщо ти не проживаєш за адресою– це твої проблеми. Якщо не сплатиш свої зобов'язання – порушення правил дорожнього руху впродовж трьох днів місяця, у тебе нараховується в подвійному вигляді штраф.

В Україні позиція маніпуляції з нашого боку: "Не отримував, не зобов'язаний, не відслідковував". Маніпуляція до банку, якщо банк заблокував рахунок. Але банк зобов'язаний відреагувати на виконавче провадження, виконавчий лист. Якщо відкрите виконавче провадження і виконавець направляє до банківської установи, де у вас відкриті банківські рахунки, виконавчий лист, банк зобов'язаний їх заблокувати. І якщо ви звертаєтеся із претензію до банку – це вже неправильна тенденція.

Банк не відповідає за виконавче провадження, не арештовує ваші банківські рахунки і не списує з ваших банківських рахунків кошти, тому що банку так вигідно. І банк не зобов'язаний інформувати вас, з яких підстав накладені арешти на рахунок. Він зобов'язаний сказати, що є виконавче провадження. Після отримання вами інформації, що у вас заблокований банківський рахунок або є списання коштів, ви можете звернутися до банківської або фінансової установи щодо отримання інформації.

Банк надасть вам інформацію, що надійшов виконавчий лист та яким саме виконавцем був виданий даний лист. І вже на підставі отриманої інформації ви звертаєтеся до виконавця і там знайомитеся зі справою. І ви обираєте для себе механізм співпраці з виконавцем: або сплачуєте, або звертаєтеся до суду для оскарження, якщо розумієте, що це не ваші зобов'язання. Бувають юридичні помилки, вони не часті.

В кожному питанні необхідний індивідуальний підхід. Не чекати, що ваші зобов'язання десь там втратять чинність, сховаються від вас, мине час, виконавець забуде. Виконавець може вас не турбувати роками, але це не означає, що виконавче провадження закрите, або у вас були скасовані ваші зобов'язання.

Кожна фізична особа на території України має право зайти в Єдиний державний реєстр боржників, отримати інформацію стосовно своїх зобов'язань, чи має він якісь нарахування, не має, які саме суми. Тому говорити стосовно того, що на сьогоднішній момент людина не має юридичної або будь-якої можливості отримувати інформацію стосовно своїх зобов'язань на території України – це неправда.

Це смішно, коли людина не знала про свій борг…

Якщо справді людина не знала про борг?

Це смішно. Щоб звернутися до суду стосовно нарахування аліментних зобов'язань, вам необхідно звернутися до суду з позовною заявою. Суд відкриває провадження, відправляється вам, як відповідачу, ухвала суду. Вона відправляється як в друкованому вигляді по місцю реєстрації на пошту, так і SMS оповіщенням та на електронну адресу. Ваш номер телефону, електронну адресу та місце реєстрації зобов'язаний надати позивач.

Дружина або чоловік, котрі звернулися до суду, не можуть зманіпулювати та надати неправдиву інформацію. За це є кримінальна відповідальність: приведення суду в оману. Суд зобов'язаний повідомити відповідачу про дану справу, котра буде розглядатися в судовому порядку. Без відповідача, без офіційного повідомлення жодне рішення не буде ухвалене.

Людина має право надати відзивно-позовну заяву, звернутися до суду. Можливо ви звернулися до суду, що у вас на утриманні дитина, а насправді дитина проживає з батьком чи матір'ю, ви взагалі не маєте права звертатися в судовому порядку.

У вас шлюбний договір, в якому передбачено, що ви залишаєте дружині будь-яке майно, або дружина отримає після розлучення майно, яке використовується для подальшого розвитку та життя дитини. Це майно в декілька разів перевищує можливі аліментні зобов'язання і людина не має права звертатися до суду. Тому говорити, що людина не отримала інформацію… Всі люди отримують інформацію щодо того, чи відкрита судова справа, чи є будь-які ухвали суду, чи інша інформація щодо вас.

Комунальні борги…

В обов'язковому порядку, коли щодо вас відкрита судова справа, вам надходить ухвала суду щодо відкриття справи в судовому порядку. Ваша справа буде розглядатися в спрощеному порядку, тому що ви маєте право звернутися до суду із заявою, що можете брати участь. Ви можете надавати клопотання, пояснення, докази, заперечення. Навіть якщо справа відкрита в спрощеному провадженні, ви маєте право звертатися до суду. І ви в обов'язковому порядку отримуєте інформацію стосовно відкриття справи щодо вас і будете отримувати всі ухвали по руху справи. І ухвалу або рішення суду.

Зманіпулювати не вдасться.

Ні, це не на користь маніпулятора або відповідача. Говорити, що я не володію або не володіла інформацією, тому що не розуміла, не отримала, наразі неможливо.

Картка в Україні, а борг в ЄС?

Українці за кордоном. Людина має банківську карту в Україні. А борг, зобов'язання боргове у Польщі чи Франції. Як це корелюється, працює юридично?

Наразі в ЄС єдина система виконавчих проваджень. Якщо людина відкрила банківський рахунок у Франції, отримала кошти, потім виїхала, почала проживати в Іспанії, Німеччині чи Польщі і вважає, що дані кошти їй сплачувати не потрібно – це помилкове рішення.

Єдина система працює настільки швидко, що банківські рахунки відслідковуються, на них будуть накладатися стягнення. А якщо ви ще зманіпулювали або змінили адресу, не повідомили банківську установу про це – це взагалі підпадає під позицію фінансового моніторингу, як шахрайство. І якщо банківська установа буде вважати, що ви вчинили шахрайські дії, вони зможуть звернутися до органів поліції та клопотати стосовно відкриття карної справи.

Наші люди вважають, що на сьогоднішній момент, якщо вони не проживають на території іншої країни, то та країна не зможе звернутися до іншої країни ЄС та стягнути зобов'язання. Це неправда. Це введення самого себе в оману та надія, що дане зобов'язання буде залишатися на країні тієї фінансової установи та людина не буде змушена виконувати та віддавати всі свої борги.

Термін дії в кожній країні на стягнення свій. І якщо людина вчинила правопорушення, не виконує свої зобов'язання на території Франції – це від 3 до 12 років. Німеччини – від 3 до 8 років. Служба має право звернутися. Наприклад, людина взяла кошти і виїхала. І вважає, що якщо рік або два до неї не звертаються для виконання даних зобов'язань, то вона вже має важливість їх не виконувати. Але це неправда.

Країна може звернутися до поліції про розшук, надсилати вам повідомлення за адресою реєстрації, встановити ваше місцезнаходження, якщо звернутися до Єдиного державного реєстру перетину державного кордону ЄС, безпосередньо Шенгенської зони.

В нас деякі країни не входять до ЄС, але належать до Шенгенської зони. І в них єдина система обміну інформації. І країна або фінансова установа отримує інформацію, що фізособа залишила Шенгенську зону і повернулася на територію України. Вони, відповідно до міжнародної угоди про міжнародну співпрацю, мають право звернутися до правоохоронних органів України для накладення арештів та відкриття провадження в подальшому для їх стягнення.

Тому говорити, що в кожній країні ви берете зобов'язання, повертаєтеся додому і живете довго, наразі неможливо. Ви можете рік, два, три не отримувати повідомлення, але це не означає, що про вас забули. Це означає, що наразі проходять або слідчі дії, або встановлюється ваше місцезнаходження. І вже після встановлення місцезнаходження до вас буде звернення через правоохоронні органи на території України.

Якщо людина проживає в Польщі, то накладається стягнення на її банківські рахунки на території Польщі. Якщо не вистачає коштів на банківських рахунках, тоді фінансова установа або податкова звертаються до місця реєстрації людини, якщо це реєстрація на території України. І, відповідно до договору про міжнародну правничу допомогу, вони звертаються до наших правоохоронних органів із клопотанням про відкриття виконавчого провадження та стягнення цих зобов'язань.

В Україні ми не можемо виконувати зобов'язання через банківський рахунок будь-якої фізичної особи адвокатського об'єднання або адвоката, ми зобов'язані напряму сплатити ці кошти. Але в кожній країні це окремо. Необхідно перевіряти інформацію. Будь-яка дія, будь-який юридичний правочин закривається відповідною ухвалою, рішенням або листом. Ви зобов'язані мати відповідні юридичні документи і перевіряти інформацію, навіть якщо вам цю інформацію дає фахівець – адвокат. Перевіряйте, розумійте і відслідковуйте.

Якщо ви перерахували кошти і вважаєте, що закрили виконавче провадження – це неправильно. Ви повинні, якщо це на території України, від виконавця отримати постанову про закриття виконавчого провадження на руки. Лише після отримання постанови ви маєте змогу вважати, що ваше виконавче провадження повністю закрито.

Ми, як європейська країна, зобов'язані більше уваги приділяти соціальній політиці. Є категорія людей, котрим необхідна соціальна допомога. І навіть якщо у людини склалися важкі життєві обставини, держава і соціальна служба повинна їй допомогти, вийти з даної ситуації і залишитися соціально стабільною людиною. Україна, як держава, котра імплементує європейське законодавство, зробила вже дуже багато важливих кроків на шляху до реалізації соціального захисту.

Нам необхідно ще доопрацювати можливість втручання держави в економічне та фінансове життя людини. Соціальна допомога, розуміння соціальної ситуації, життя людини, можливої помилки, щоб у нас країна не виходила з позиції покарання, а з позиції допомоги, щоб ми всі розуміли, що людина може помилитися, не розрахуватися, можуть змінитися умови життя, стан здоров'я, психологічний, психоемоційний настрій. І їй необхідна допомога. А ми виконуємо лише функції покарання, стягнення та відповідальності. А Україна повинна не карати своїх громадян за помилки, а допомагати їм в подальшому більше в такій ситуації не перебувати.

Коли картка блокується повністю…

Це грубе порушення прав людини. Держава та виконавець не має права залишати людину без засобів для існування. Я дуже сподіваюся, що ми зможемо все ж таки гарантувати людині можливість для добровільного виконання та провадження із залишенням можливих коштів для свого фізичного існування.

Авторка: Наталія Парака

Джерело: Українське Радіо

Like
Tweet

Новини партнерів Реклама

Tags: банківські карти, фінансовий моніторинг

YOU MAY ALSO LIKE...

Мошенники на большой дороге: «Ловля на живца»
12 ВЕРЕСНЯ 2006

Про «это», или особенности сексуального воспитания
10 ЖОВТНЯ 2006

Как спасти машину от угона?
10 ЛИСТОПАДА 2013

Передрук матеріалів "України кримінальної" повністю - з письмового дозволу. Для Інтернет-видань – без обмежень за обов'язкових умов: зазначення адреси ресурсу у вигляді гіперпосилання. Copyright © 2018 Україна кримінальна. Всі права захищені. E-mail для контактів:
cripo@cripo.com.ua